

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษม ศิริสัมพันธ์. การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ. พระนคร: แผนกวารสาร คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507.
- เกษม ศิริสัมพันธ์. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513.
- กิตติยาดี นิลวรรณ. การวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวสารในหนังสือพิมพ์ช่วงวิกฤตการณ์การเมืองไทย เดือนพฤษภาคม 2535. วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537
- คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย. ข้อเสนอในการปฏิรูปการเมืองไทย. โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2539
- จริญญา เจริญสุขใส. การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองกับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในกรุงเทพมหานคร ปี 2538. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ณรงค์ ลินสวัสดิ์. จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.
- ต้นแดน แมคคาร์โก และ ร่มยามาศ โบว์ว่า. สื่อมวลชนกับการผลักดันนโยบาย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา, 2540.
- ธีรยุทธ บุญมี. ประเทศไทย: ถึงเวลาต้องปฏิรูปการเมืองอย่างเข้ม. มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 845 29 ตุลาคม 2539.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. ภาครัฐธรรมบุญ 2540. กรุงเทพมหานคร: สถาบันศึกษา, 2540.
- บุญเลิศ ศุกดิลก. สื่อมวลชนพลังแฝงในการพัฒนาทางการเมืองที่ถูกลิดม. วารสารศาสตร์ 8 (ตุลาคม-ธันวาคม), 2521.
- บุญเลิศ ศุกดิลก. สิทธิการสื่อสารในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. สถาบันไทยคดีศึกษา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. รัฐธรรมนูญน่ารู้. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2542
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523
- ประมะ สตะเวทิน. หลักนิติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2533
- พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2520
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. กรอบการมองพฤติกรรมการเมือง. วารสารศาสตร์ (มกราคม-มีนาคม), 2523

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ข่าวสารการเมืองของคนไทย. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2524.

มนต์ชัย นินทนานนท์. บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2527.

มาลี บุญศิริพันธ์. การเขียนบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. รายงานการวิจัย, 2527.

สถาบันกฎหมายอาญา. รัฐธรรมนูญใหม่มีอะไรใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2541

สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. การสื่อสารกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ประสิทธิ์ภักดิ์แอนด์พรินติ้ง, 2534.

เสริน ปุณณะหิตานนท์ และเน่งน้อย นະมาตร์. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

(กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

เสน่ห์ นนทะโชติ. การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบท

ไทยของประชาชนในชุมชนชนบทไทย วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

วิชัย ตันศิริ. การปฏิรูปการเมืองไทย: มุมมองเปรียบเทียบของการศึกษา. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

หนังสือพิมพ์มิตินรายสัปดาห์. ฉบับวันที่ 21 มกราคม 2540

อำพล สิงห์โกวินทร์ และสวัสดิ์ กฤตรัชตนันท์. รายงานการวิจัยเรื่องความตื่นตัวทางการเมืองกับการสื่อสาร. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Almond A. and Powell G. Comparative Politics: A Development Approach. Boston: Little Brown and Company, 1966.
- Almond A. and Verba S. The Civic Culture, Boston: Little Brown and Company, 1965.
- Angus Campbell, Phillip E. Converse, Warren E. Miller and Donald E. Stakes. The American Voter. New York: John Wiley, 1960.
- Barber. James D. Citizen Politics: An Introduction of Political Behavior. Chicago: Markham Publishing, 1969.
- Chaffee, Steven. Political Communication. California: Sage, 1975.
- Lasswell, Harold D. Responsibility in Mass Communication. New York: Harper and Row Inc., 1975.
- Mcquial, Dennis. Mass Communication Theory An Introduction. 3rd Ed. London: Sage Publication, 1994.
- Myron Wiener. Political Participation: Crisis of Political Process. Princeton University Press, 1971.
- Samuel P. Huntington and Joan M. Nelson. No Easy Choice: Political Participation in Developing Countries. Harvard University Press, 1976.
- Seri Wongmonta. Need for Orientation, Psychological factors and Political Communication Behavior among Thai Students. Ph.D. Thesis at University of Southern Illinois, 1978



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก.

รายชื่อสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ทั้ง 99 คน ที่ผ่านการคัดเลือกจากรัฐสภา
เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2539

1. นายกมล สุขคะสมบัติ
2. ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ
3. ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม
4. นายเกษม พันธุ์รัตน์
5. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
6. นายแก้วสรร อติโพธิ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ขวัญเมือง
8. นายโกศล ศรีสังข์
9. ศาสตราจารย์เขียน ชีระวิทย์
10. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร
11. นายคณิน บุญสุวรรณ
12. นายครรชิต สุขุมินท
13. นายแคล้ว นรปติ
14. นายจรัส กระจ่าง
15. นายจัตวา กลิ่นสุนทร
16. นายจำนงค์ พิณสาย
17. นายเฉลิม พรหมเลิศ
18. นายชงค์ วงษ์จันทร์
19. พลตำรวจเอก ชาญ รัตนธรรม
20. นายชานนท์ สุวสิน
21. นายเดโช สวานานนท์
22. นายถาวร จันทร์สม
23. นายทวิช กลิ่นประทุม

24. รองศาสตราจารย์มนตรี รูปสุวรรณ
25. นายธงชาติ รัตนวิชา
26. รองศาสตราจารย์ธงทอง จันทรางศุ
27. นายธรรมบุญ มงคล
28. รองศาสตราจารย์ธรรมบุญ ลัดพลี
29. นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง
30. นายธีรศักดิ์ กีฬา
31. นายน์จุมุดติน อูมา
32. นายนิตินัย นาคกรรพ
33. นายนิเวศ พันธุ์เจริญ
34. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อูวรรณโณ
35. นายบัวพรม ธีรกล्यानพันธุ์
36. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
37. นายประชุม ทองมี
38. นายประดิ่ง ปรัชญากร
39. ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
40. นายประเทือง คำประกอบ
41. พลตำรวจเอก ประมาณ อติเรกสาร
42. นายประวิทย์ เจนวนิระนนท์
43. นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น
44. นายประสพพร พาทยกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

45. นางปราณี วิชาศรีศิริกุล
46. พันตรี ปรีดา นิสสัยเจริญ
47. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ดา
48. นายเปลี่ยน เกตุทอง
49. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
50. นายพนัส จันทรสุรินทร์
51. นายพนัส ทศนียนานท์
52. นางพวงเล็ก บุญเชียง
53. นางพินทิพย์ ลีลาภรณ์
54. นายพินิจ อัครโกวิทกรณ์
55. นายพูนสวัสดิ์ พุทธศิริ
56. นายเพชร แก่นเมือง
57. นายไพบุลย์ ชมาฤกษ์
58. นางยุพา อุดมศักดิ์
59. ศาสตราจารย์ลิขิต อีระเวคิน
60. นายวรพจน์ ณ นคร
61. นายวรพจน์ วงศ์สง่า
62. นายวิศิษฐ์ ไชยิตานนท์
63. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ โพธิแท่น
64. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
65. นายสงวน พงษ์มณี
66. นายสนั่น อินทรประเสริฐ

สำนักงานวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

67. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล
68. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
69. พันเอก สมคิด ศรีสังคม
70. ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร
71. นายสมรรถ ศิริจันทร์
72. นายสวัสดิ์ คำประกอบ
73. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวีวัฒน์
74. นายสามารถ แก้วมีชัย
75. นายสำรวย ฉิมฉวี
76. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
77. นายสุทธินันท์ จันทร์
78. นายสุนทร ทิพย์มณี
79. นางสุนี ไชยรส
80. นายสุบิน ลินไชย
81. นาวาโท สุรินทร์ แสงสนิท
82. นายเสรี สุวรรณภานนท์
83. นายเหม สุไลมาน
84. นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์
85. นายองอาจ หล้าอุบล
86. นายอนันต์ บุรณวนิช
87. นายอนันต์ ผลอำนวย
88. นายอภิรักษ์ เมตตาริกานนท์
89. ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

90. นายอานันท์ ปันยารชุน
91. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนธ์
92. นายอำนวย นาครีชตะอมร
93. นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
94. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
95. นายอุดร กามา
96. นายอุทัย พิมพ์ใจชน
97. นางสาวอุทัยวรรณ ดำรงกิจการวงศ์
98. นายเอก วรรณทอง
99. นายเอนก สิทธิประศาสน์



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ข.

รายชื่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งขึ้นนี้
มีจำนวน 29 คน

1. นายอนันต์ ปันยารชุน
2. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
3. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร
4. พลตำรวจเอก ประमाण อติเรกสาร
5. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
6. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
7. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
8. นายคณิน บุญสุวรรณ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ขวัญเมือง
10. ศาสตราจารย์เขียน ธีระวิทย์
11. นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
12. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ โพธิแท่น
13. พันเอก สมคิด ศรีสังคม
14. นายสวัสดิ์ คำประกอบ
15. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
16. นายเสรี สุวรรณภานนท์
17. นายเอนก สิทธิประศาสน์
18. ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ
19. นายเดโช สวานานนท์
20. นายสมเกียรติ อ่อนวิมล

21. ศาสตราจารย์อมร รักษาสัตย์
22. นายโกศล ศรีสังข์
23. นายธงชาติ รัตนิชา
24. นายประชุม ทองมี
25. นายประดิ่ง ปรีชญางกูร
26. นายพนัส ทัศนียานนท์
27. ศาสตราจารย์ลิขิต อีระเวคิน
28. นายสุทธินันท์ จันทระ
29. นางสุนี ไชยรส



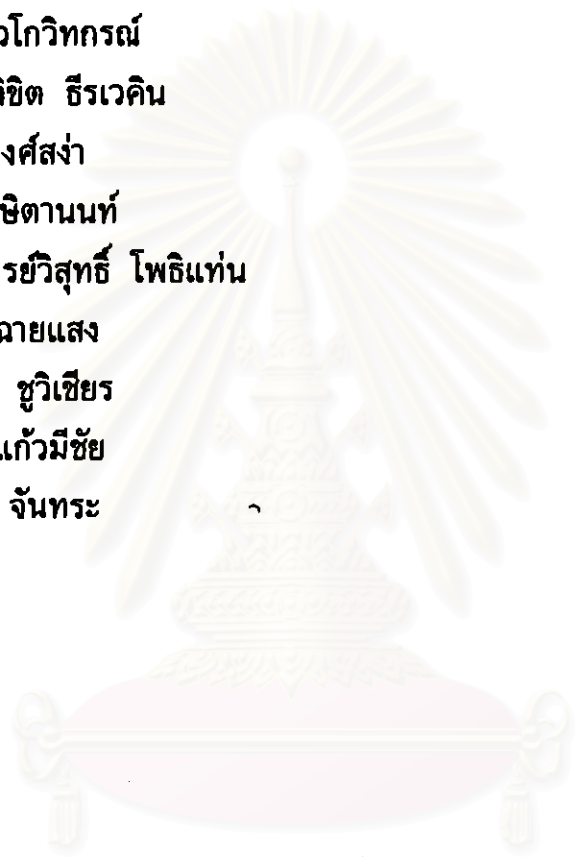
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ค.

คณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540
ที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งขึ้นนี้ มีจำนวน 33 คน

1. นายอนันท์ ปันยารชุน
2. นายเกษม ศิริสัมพันธ์
3. ศาสตราจารย์คณิต ณ นคร
4. นายคณิน บุญสุวรรณ
5. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
6. นายประชุม ทองมี
7. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
8. นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา
9. รองศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
10. นายบุญเลิศ คชายุทธเดช
11. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมศ ขวัญเมือง
13. นายชงชาติ รัตนิชา
14. นายบัวพรม อีร์กัลยานพันธ์ุ
15. รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ
16. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์
17. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์
18. ศาสตราจารย์กระมล ทองธรรมชาติ
19. นายเดโช สวานานนท์
20. นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง

21. นายประดั่ง ปรีชญากร
22. ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
23. นายประวิทย์ เจนวนิระนนท์
24. นางพินทิพย์ สีลาภรณ์
25. นายพินิจ อัสวโกวิทกรณ์
26. ศาสตราจารย์ลิขิต ธีรเวคิน
27. นายวรพจน์ วงศ์สง่า
28. นายวิศิษฐ์ โฆษิตานนท์
29. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ์ โพธิแท่น
30. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
31. ร้อยตรี สมนึก ชูวิเชียร
32. นายสามารถ แก้วมีชัย
33. นายสุทธินันท์ จันทระ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างเอกสารข่าวและรูปแบบอื่น ๆ เกี่ยวกับกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540

1. ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะนำเสนอความคิดเห็นที่หลากหลายต่อสสร. สะท้อนบทบาทการเป็นเวทีแสดงความคิดเห็น, ไทยรัฐ, 9 มกราคม 2540

“บักจิว” เชื้อ “อุทัย” ยังมีไฟอยู่

ท่ามกลางความสับสนต่อการจัดประชุม สสร. ภายใต้การนำของคณะอุทัย คิมกีจอน ประธาน ส.ส. เป็น พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงกรณีที่ถูกขู่ฟ้องให้พ้นจากตำแหน่งประธาน ส.ส. ว่า ได้แถลงความไว้ถึงไปแล้ว ๘ ครั้งว่าใครก็ได้ที่มีความตั้งใจ มีความศรัทธาในระบบการปกครองบ้านเมือง จะเข้ามาทำหน้าที่ได้ ส่วนกรณีของนายชาติชาย คิมกีจอนในสภาการเมือง เหมือนกับในสภาไทยประมาณ ส.ส. ๗-๘ คน คำนี้ก็จะปะทะใจของนักการเมืองที่มี พล.อ.ชาติชายว่า เป็นไปไม่ได้ สภาการเมืองอาจดูอย่างท่านเป็นผู้ว่าสภาแห่งชาติมากกว่า ต่อสู้กับความไม่ชอบธรรมมากกว่า จึงไม่เชื่อที่ท่านจะเป็นอย่างไร นายอุทัยมีพลัง ยังมีไฟที่จะทำงาน เราต้องสนับสนุนท่านทุกวิถีทาง

รัฐบาลพร้อมหนุน ส.ส.

ผู้สื่อข่าวถามว่า รัฐบาลมีท่าทีอย่างไรที่จะปกป้องสมาชิกประธาน ส.ส. หรือไม่มี นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ยังมีไม่ชัดเจน แต่ที่พรรคได้เสนอว่า รัฐบาลให้การสนับสนุนการทำงานของท่าน ส.ส. อย่างเต็มที่ รัฐบาลจะพยายามที่จะสนับสนุนให้การดำเนินงานของ ส.ส. บรรลุวัตถุประสงค์ หากต้องการให้มีการดำเนินการประชุมสภาของพรรคให้ถูกต้อง เพื่อประชาชนจะได้ติดตามการดำเนินงานของ ส.ส. อย่างต่อเนื่อง และในส่วนของการหาความเข้าใจในไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจะเสนอ รวมทั้งประเด็นที่ค้างคาของกรรมาธิการ สสร. เอาไว้ให้ ส.ส. มีข้อมูลก่อนแล้วค่อยเป็นครั้งคราวมากขึ้น หากพูดไปตอนไหนจะดำเนินการบ้าง

“บักหมง” เชื้อมือประธาน ส.ส.

พล.อ.ยศ ธนกิจวิบูลย์ นายทหารสูงสุด ได้สัมภาษณ์ถึงการท่าทางของ ส.ส. ที่มีความรู้สึกเป็นประธาน ส.ส. ว่า นายอุทัยเคยเป็นประธานสภาคนก่อน รู้สึกดีในการคอยโอบอุ้มการประชุมให้เรียบร้อยและทำอะไรให้เร็วที่สุด คนทั่วไปก็ยกย่องท่านและถือว่าเป็นห่วงจวบจน คิมกีจอนคิดว่าสามารถดำเนินการได้เร็วเหมือน พล.อ.ชาติชาย ว่าร่างรัฐธรรมนูญออกมาเป็นที่ปรึกษาโดยส่วนตัวที่ประชาชนจะสามารถแก้ปัญหาหรือการขัดแย้งได้บ้าง สภาคิดว่าจะเห็นรัฐธรรมนูญที่ดี จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องประชุมสภาอื่นกัน คิดว่านายอุทัยและสมาชิก ส.ส. ทั้ง ๑๑ คนก็จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ผู้สื่อข่าวถามว่า สภาที่จะกระทำตามความจำเป็นเกิดขึ้นได้ พล.อ.ยศกล่าวว่า ท่าน คิมกีจอนว่าทั้งหมด ๑๑ คนอาจจะมีความเห็นไม่เหมือนกัน เมื่อถึงเวลาประชุมอย่างช้าๆ อาจจะมีความเห็นร่วมกัน มีมติหรือมีความเห็นต่างบ้าง เราต้องยอมรับในความเห็นของทุกคน

คน.ทบ. ให้ทุกฝ่ายออกความเห็น

พล.อ.เชษฐา ฐานะจาโร คน.ทบ. กล่าวในเรื่องเดียวกันว่า ภูมิหลังของสมาชิกเป็นคนไทยประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นนักการเมืองที่มีประสบการณ์ทางการเมืองสูง และเป็นความตั้งใจของสมาชิกทั้ง ๑๑ คน แม้จะระมัดระวังการพูดให้ชัดเจนกว่าก็ตาม ส่วนการตั้งกรรมการเข้าในดูในพรรคต่างๆ พล.อ.เชษฐาเห็นว่า เป็นเรื่องเฉพาะหน้าที่ ๑๑ คน ไปพูดกันก็ละเอียดถี่ถ้วนดี ผู้กระจัดออกไปนอกประเทศท่านก็จะเป็นการเข้าเด็กประชาธิปไตย เพราะทุกคนมีความคิดเห็นทางภายในไว้ร่วมกันในข้อนี้แล้ว ก็เอาข้อดีวันแล้ววันเล่า หรือจะคิดค้นกันเองก็ได้ ผู้สื่อข่าวถามว่า จะมีการระดมการอะไรเป็นประเด็นสำคัญหรือไม่ พล.อ.เชษฐาบอกว่า จะต้องให้เป็นพระระดมของชาติที่ถูกตั้งออกมาแล้วใช้พูดพูดกัน ตลอดไปชาติไทยมีความตั้งใจ ๑๐๐% ที่จะให้สังคมไทยก้าวหน้าต่อไป ขอถามว่าพรรคการเมืองจะเสนอข้อสรุปก่อนการตัดสินใจหรือไม่ พล.อ.เชษฐาบอกว่า ทุกอย่างเป็นคนไทย ถ้าจะมีการหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเรื่องใดไม่มีปัญหา

“ชวน” หนุนตั้งกรรมาธิการคนนอก

นายชวน หลีกภัย ผู้ไปยื่นข้อหาว่าถ้าพรรคประชาธิปัตย์คัดค้านว่า การที่ ส.ส. ระดมมติตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเข้ามามี เพื่อศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ ถือว่าเป็นการระดมความคิดเห็นจากผู้มีความรู้ความเข้าใจมาปรึกษาที่งาน เพราะการที่จะคณะกรรมการสามารถเอาความคิดเห็นรวมทั้งกรรมาธิการภายในได้ แต่ก็เป็นการประชุมคนนอกที่มีความรู้ประสบการณ์มาเพิ่มเติมถือว่าเป็นการดี เพราะกรรมาธิการของ ส.ส. อาจจะมีส่วนที่ขาดความรู้ความเข้าใจในบางเรื่องได้ แต่ถ้าเป็นกรรมาธิการที่มาจากคนนอกก็มีความรู้ประสบการณ์มาเพิ่มเติมถือว่าเป็นการดี เพราะกรรมาธิการของ ส.ส. อาจจะมีส่วนที่ขาดความรู้ความเข้าใจในบางเรื่องได้ แต่ถ้าเป็นกรรมาธิการที่มาจากคนนอกก็มีความรู้ประสบการณ์มาเพิ่มเติมถือว่าเป็นการดี

ดูที่ผลงานอย่าดูแค่ภาพภายนอก

ผู้สื่อข่าวถามว่า มีการเสนอเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน เป็นประธานกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ จะทำให้ภาพออกมาดีหรือไม่ นายชวนกล่าวว่า ทั่วไปหรือเรื่องการสร้างภาพ แต่ต้องหวังที่ผลงานซึ่งมาออกให้ประชาชนที่มีความสามารถ ส่วนที่จะต้องมีรัฐธรรมนูญเป็นร่างมาเป็นหลักการร่างหรือไม่ ก็แล้วแต่ดุลยพินิจของ ส.ส. ช่วงแรกอาจจะมีความออกความเห็นบ้างมาก แต่คิดว่าในระยะต่อลงหน้าว่าจะต้องทำเป็นไปดี ส่วนการร่างรัฐธรรมนูญจะช้าหรือเร็วแล้วแต่วิธีการของกรรมาธิการผู้จัดทำของ ส.ส.

ประชาชนจับคู่หรือไม่ให้ข้อมูล

ผู้สื่อข่าวถามว่า มีเรื่องเล่าให้ใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๖ มาเป็นกรอบในการคิด เวลานายชวนกล่าวว่า มีที่พูดคือให้ ส.ส. เจริญไปทำใจสอง พรรคประ

ชาธิปัตย์เองจะนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมา แล้วจะสรุปข้อคิดเห็นให้สอดคล้องจากการสัมภาษณ์พรรคที่สนับสนุนการร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ทำในสี่ หาก ส.ส. คือการจับคู่กัน เราเป็นฝ่ายที่ขอลูกในสภาฯ หรือแนวปฏิปที ดูพรรคพวกอื่นๆ ซึ่งคนที่ไปในการเมืองจะรู้และเข้าใจ คนที่ดูจากพรรคหรือพรรคการเมืองจะเข้าใจไปก็อย่างหนึ่ง อย่างไรก็ตามถ้า ส.ส. เขาทำออกมาดีกว่า

ปชต. ต้องฟังความคิดเห็นคนอื่น

ผู้สื่อข่าวถามว่า การที่จะตั้งกรรมาธิการโดยนอกสภาออกนอกสภาหรือไม่ จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของ ส.ส. หรือไม่มี นายชวนกล่าวว่า อย่างไรก็ดี จะต้องไปจับคู่กัน ก็อาจให้สมาชิกพรรคในการทำหน้าที่ก็ได้หรือเขาจริงๆ ไม่ใช่ยึดกรอบไปแนวความคิดของผู้นำหนึ่ง ถ้าไม่ตรงกับความคิดตนเองแล้วออกมาแสดงใจความไว้ในสภาคือ ก็ฟังกับกรรมาธิการโดยจริงก็ต้องเคารพความคิดเห็นของคนอื่นถ้าความคิดเห็นไม่ตรงกันแล้ว เราจะไม่ไป โต้แย้งไปใช้ประชาธิปไตย

หนุน “อำนาจ” เป็นประธานกรรมาฯ

ผู้สื่อข่าวถามว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.) เป็น นายชวน นายกรัฐมนตรี ส.ส. ชุณหะวัณ กล่าวถึงการท่าทางของ ส.ส. ว่า หลังออกที่ตีตัวประธานและรองประธาน ส.ส. แล้ว ขณะนี้ต้องรอพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ จากนั้นจึงจะมีการประชุม ซึ่งมีความเห็นว่า ควรจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการพิจารณา ๘ คณะ คือคณะกรรมการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการที่ให้ความคิดเห็น และประธานสภา ส.ส. คณะกรรมาธิการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการตรวจสอบการพิจารณาและคณะกรรมการพิจารณา

ผู้ที่ไปพูดที่เขามาเป็นประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการที่ให้ความคิดเห็นเป็น นายชวน ส.ส. จากสภาผู้มีการดำเนินการเมือง เพราะท่านคนเป็นกรรมาธิการแล้ว และถือว่าเป็นบุคคลระดับอินเตอร์ ซึ่งการร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้แตกต่างจากในอดีตที่มีการร่างเพื่อสืบทอดกันของเผ่าเผ่า การไปจับคู่กันคือต้องจับคู่จากด้านกฎหมายมาเป็นประธานกรรมาฯ คนที่ไปจับคู่กันจะต้องมีความรู้ความเข้าใจของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องจับคู่รัฐธรรมนูญให้สามารถแจ้งทั้งทางด้านการร่างได้ ซึ่งคนเหล่านี้ไม่มีใครเหมาะสมเท่ากับนายชวน

เสนอกรรมาธิการ 4 คณะ

นายชวน นายกรัฐมนตรี ส.ส. ชุณหะวัณ กล่าวถึงกรรมาธิการ ๔ คณะ และคณะกรรมการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ ๘ คณะ และคณะกรรมการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญ ๘ คณะ นายชวนกล่าวว่า ๘ คณะ จะจับคู่กันหรือไม่ก็ขึ้นกับการตกลงใจของรัฐบาลซึ่งนายกรัฐมนตรีจะจับคู่กันด้วย โดยให้ ส.ส. ชุณหะวัณจับคู่ เป็นประธานและให้ ส.ส. ชุณหะวัณจับคู่กันว่าเป็นกรรมาธิการ

เป็นไปด้วยความดีใจจากประชาชนและนำเสนอต่อ ส.ส. ว่าบุคคลที่เขามาเป็นประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการที่ให้ความคิดเห็นเป็น นายชวน ส.ส. จากสภาผู้มีการดำเนินการเมือง เพราะท่านคนมีความรู้ความเข้าใจและเป็นที่ไว้วางใจของสังคม ซึ่งคนเหล่านี้ไม่มีปัญหา ท่านที่จับคู่กันจะต้องเข้าใจท่านนี้

2. ตัวอย่างเนื้อหาที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภา่างรัฐธรรมนูญ
ลักษณะให้แนวคิดและทัศนะอย่างหลากหลายต่อสสร. สะท้อนบทบาทการเป็นเวทีแสดงความ
คิดเห็น, ไทยรัฐ, 4 มกราคม 2540



ฝ่าไฟอำมหิต

กว่าจะฝ่าด่านอหังห์เข้ามาเป็น ส.ส.ร. บทเดิมของจังหวัดชลบุรี ได้ ผิดแล้ว "คนจีน บุญสุวรรณ" เข้าใจแต่ว่าไปหลายครั้ง
"เลือกตั้ง ส.ส. ทุกครั้ง ยัวไม่ตื่นตื่นและเกรียดเหมือน
ครั้งนี้" คุณคนจีนเล่าต่อจนการเสร็จรวมเลือกของรัฐบาลแล้ว
"ตอนผมมาสมัครใจสมัครแล้วคิดว่า ผมจะสมัครโดยนอกใจใคร
แต่ไม่ได้ไปไหน เพราะผมกลัวจะเสียใจหากฉันผู้ใดที่พรรคความหวังใหม่
เคยต่อสู้เคียงบ่าเคียงไหล่กับ "บิ๊กจ้าว" มา แต่พอมาถึงที่นี้ พอ "บิ๊กจ้าว"
เป็นใหญ่ กลับเห็นผมเป็นศัตรูไปเสีย ไม่รู้ผม" คุณคนจีนกล่าวด้วยความ
ความขุ่นข้องหมองใจ

"ลองนึกดูซิครับ ผมไปรับจากเขา
ไปไหนในของจังหวัดชลบุรี แล้วมาใหม่ ก็ไป
ใช้เงินของพรรคความหวังใหม่ แต่เป็นเงิน
ของพรรคชาติไทย ซึ่งพรรคชาติไทยเวลา
นี้ไปเป็นฝ่ายค้าน พอเห็นผม ผมก็เอะใจว่า
มันอะไรกันนี่"



ตอนเข้าวันเลือกตั้ง "บิ๊กจ้าว" ปฏิเสธ
เสียงผมว่าไม่จริง แต่ผมก็ไปให้ชื่อสมัคร พอผมตอบ
บ้าง คณะกรรมการ ๘ จังหวัดนคร ปรากฏว่าผมลงไปในเขต ๓ ซึ่ง
ใจไม่คิดแล้ว แต่หัวใจใส่ผู้เสีย เขตในจังหวัด ๖...บิ๊กจ้าวคงไม่ทำกับ
เราถึงขนาดนี้

ก็เทียบผมว่าอยากเข้าทำงานได้บ้างเมือง ถ้าไปต้องมา
ขวางกันด้วย ไปก่อนไปสักคนในได้หรือ มันจะอ่ามเกิดกินไปก่อน
คะมัง" คุณคนจีนเล่าจบลงผู้ใดในเขตนี้ แล้วพัก

"ซึ่งมันก็รับร่วมไว้ด้วย เสียงนี้ แบบนี้คงไม่อยู่กันเองกันด้วย
ตั้ง ๘-๘ ชั่วโมง เคียงๆ เป็น ส.ส. มาตามคณะกรรมการชี้ว่า คณะผู้
ขาด ไม่รู้ทำไมคิดเหลือเกิน เพราะเป็นในพรรคร่วม+ชาติไทย+
วุฒิสมาชิกอีกครึ่งสภา ถ้าพูดจนครบในเขต ผมก็ต้องคิดใหม่
ไปเลย"

หลังผมลงออกมา ผมได้ ๒๐๐ คะแนน แต่ตัว ส.ส. พรรคร่วมและ
วุฒิสมาชิกกลุ่มดังกล่าว มาใหม่มากรให้ผมอยู่ไว้ที่เขตเดียว เรียกว่า
มีใครทำไว้ให้ผมละ

ถึงเมื่อรู้ว่าจะเริ่มแค่ ๒ คะแนน ผมถึงก็ตื่นตื่นจนหูผึ่ง
มีอะไรมาถูกที่ใส่คอ อย่างนี้ไม่มีเรียกปาฏิหาริย์แล้วจะเรียกอะไร"
"ก็ผมแค่ร่วมคิดได้เองอย่างนี้แล้ว จะไปไปฎุอะไรไว้ได้ จึง
แล้วใจผมพูดที่ว่า ก่อนที่จะไปฎุอะไรไว้ ก็คงไปฎุให้ทางเมืองสักคน
ที่รับผมแบบในเขตนี้กับที่เล่ามา... ไม่มีใคร ไม่มีใคร

ที่นั่นเป็นห่วงถึงท่านนายกฯ เพราะท่านพูดอะไร ผมมันตก
มาตรงข้ามหมด น้ำท่วมจิ้งๆ" คุณคนจีนเล่า

"บ๊วยก็คิดว่ารัฐธรรมนูญมีหลายเป็นร่างของรัฐบาลหรือครับ
เพราะเป็นคณะรัฐบาลเข้ามาตั้งคณะนะ?" ตะลึงจ้าวซัก

"ก็เพราะอย่างนี้ซิครับ ผมถึงบอกท่านไปให้แล้ว แต่อย่าคิด
ครับ ในกรุงเทพฯ แล้ว ขอให้ประชาชนช่วยติดตามและกดดัน ผมขอ
ว่าผมไม่ออกกลางจะกินบวมจากโครงการรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ผมกลัวจะ
ถูกบีบแรมที่กว่าเวลาชีวิตเลย" คุณคนจีนบ่นด้วยความจริงจัง


คุณคนจีนครับ ถ้าดูใจประชาชนแล้วไม่ต้องการเรื่องหลัง
ถดถอย!!!

ไม้ เมืองกรุง


3. ตัวอย่างเนื้อหาที่น่าเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญและพิจารณาเนื้อหาส่วนต่างๆของร่างฯ ลักษณะสรุปความเคลื่อนไหวและพัฒนาการของร่างรัฐธรรมนูญ สะท้อนบทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร, มติชน, 24 มกราคม 2540

จังหวะก้าวการทำงาน ของ 'กมธ.' และ 'ส.ร.'

เกาะติด



**สภาปฏิรูป
เส้นทางปฏิรูปการเมือง**



1-24 มี.ค. : คณะกรรมาธิการยกร่างเสนอปัญหาและหลักการสำคัญเรื่อง "สิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของพลเมือง" ได้แก่ หมวดสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ หมวดนครนวมโดยมาแห่งรัฐ หมวดการปกครองท้องถิ่น การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และการลงประชามติ

3-4 ก.พ. : สภาฯพิจารณาคณะให้ความเห็นชอบเนื้อหา "สิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของพลเมือง" เพื่อนำไปรับฟังความเห็นเบื้องต้นจากประชาชน

8-14 ก.พ. : คณะกรรมาธิการยกร่างเสนอปัญหาและหลักการสำคัญเรื่อง "การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ" ได้แก่ การสอดส่องหรือสืบสวนของผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ตุลาการคดีอาญาการเมือง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

17-18 ก.พ. : สภาฯพิจารณาและให้ความเห็นชอบเนื้อหา "การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ" เพื่อนำไปรับฟังความเห็นเบื้องต้นจากประชาชน

... 20 ก.พ.-7 มี.ค. : คณะกรรมาธิการยกร่างเสนอปัญหาและหลักการสำคัญเกี่ยวกับ "สถาบันการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง" ได้แก่ พรรคการเมือง การเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการเลือกตั้ง รัฐสภาและการดำเนินงานของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ความสัมพันธ์ระหว่าง ครม.และรัฐสภา

10-11 มี.ค. : สภาฯพิจารณาและให้ความเห็นชอบเนื้อหา "สถาบันการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง" เพื่อนำไปรับฟัง

1-30 มี.ค. : คณะกรรมาธิการยกร่างฯ พิจารณา รับฟังความเห็นในคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ เป็นบทบัญญัติและมาตราไปท่าง พร้อมกันรับผลการรับฟังความเห็นฯ นายกร่างต่อจนเสร็จเรียบร้อย

3 พ.ค. : คณะกรรมาธิการยกร่างฯ สนทนาร่างที่จัดทำขึ้นให้สมาชิกสภาฯ รัฐธรรมนูญ (ส.ร.) ไปพิจารณา

3-8 พ.ค. : ขึ้นตอนการพิมพ์

7-20 พ.ค. : ส.ร. เปิดคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการยกร่างฯ เป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล และระหว่างนี้ยังรับฟังความเห็นประชาชนไปเรื่อย ๆ

23-30 พ.ค. : คณะกรรมาธิการยกร่างฯ จัดงานอภิชนาจิตที่ปราศรัยชี้แจง การพิจารณาในชั้นนี้คือปัญหาและวิธีการแก้ไขในชั้นทุกประการ (โดยไม่มีคำสืบสวนหรือแทรกแซง) หาก ส.ร. พอใจก็ไม่ต้องอภิปรายในสภาฯ หากไม่พอใจก็ส่งรณคำแปรญัตติไว้อภิปรายในสภาฯ

8 มิ.ย. : คณะกรรมาธิการยกร่างฯ รับฟังความเห็นสรุปความเห็นของประชาชนที่ได้นำไปกรรมาธิการยกร่างฯ

2-30 ก.ค. : ทุกวันจันทร์-อังคารของสัปดาห์ประชุมสภาฯ เพื่อพิจารณาถ้อยคำเฉพาะปัญหาที่ ส.ร. ส่งรณคำแปรญัตติ โดย ส.ร. ที่ไม่ส่งรณคำแปรญัตติไว้มีอำนาจอภิปรายได้ ระหว่างที่กรรมาธิการส่วนต่างๆ สามารถเสนอข้อสงสัยให้ตลอดเวลา การพิจารณาที่กระบวนการนี้คือแล้วเสร็จอย่างช้าภายใน 30 ก.ค.

1-10 ส.ค. : พิจารณาที่ร่วมฟังเสียงเฉพาะถ้อยคำที่คัดค้านโดยตลอดถ้อย

11 ส.ค. : สภาฯร่างมติให้ร่างรัฐธรรมนูญ เสนอรัฐสภา

4. ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับการถกเถียงได้ยังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะเน้นคุณค่าความขัดแย้ง สะท้อนบทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร, ไทยโพสต์, 28 พฤษภาคม 2540



ทั้งหลาย ภูมิภาคนี้ประชาชน ภูมิภาคนี้หรืออนุสรณ์สถานผู้ก่อการจลาจล หรือปัญหาการปฏิรูปการเมือง ในขณะที่นั่นท่านจงอย่าหลงเชื่อพวกคอมมิวนิสต์เก่าโดยเด็ดขาด เพราะเป็นการหลอกลวงเพื่อจะนำไปสู่ระบอบสาธารณรัฐที่ล้มกษัตริย์อย่างฝรั่งเศส สหรัฐและคอมมิวนิสต์ในที่สุด

คำแถลงขนาดหนึ่งหน้ากระดาษใจมดีว่าการแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้พวกออกจากป่าเคลื่อนไหวผลักดันให้เลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง หลอกลวงว่าประชาชนต้องการกระจายอำนาจ โดยการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสลายราชอาณาจักรออกเป็นสาธารณรัฐ เสนอเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง แล้วมันจะต่างอะไรกับสภานายทุน แต่ถ้าไม่ให้มีวุฒิสภามันจะต่างอะไรกับสภาโซเวียตของคอมมิวนิสต์ประเด็นสำคัญ

ในตอนท้ายแถลงการเรียกร้องให้ร่วมกันคัดค้านการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด สมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีโดยตรงและการเลือกตั้งท้องถิ่นทุกระดับ

ต่อร่างรัฐธรรมนูญของสภาฯ ในขณะนั้น นายวรพล พรหมกนิษฐ นักวิชาการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในนามตัวแทน 1,288 องค์การประชาชน ได้ยื่นหนังสือแสดงความเห็นของตัวเองต่อนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานคณะกรรมการพิจารณาการร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 27 พ.ค. โดยเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้นำไปสู่การปฏิรูปทางการเมืองอย่างจริงจัง จึงเรียกร้องให้มีการแปรญัตติใน 9 ประเด็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการพื้นฐานที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย

ที่พรรคชาติไทยนายชุมพล ศิลปอาชา รองหัวหน้าพรรคชาติไทย ในฐานะประธานที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง พรรคชาติไทยแถลงว่า ที่ประชุมไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญของ ส.ส.ร. ใน 5 ประเด็นคือ 1.การห้าม ส.ส.เป็นรัฐมนตรี 2.การกำหนดให้การลงคะแนนเสียงเป็นหน้าที่ 3.การทำหนดชื่อนายกรัฐมนตรีและการยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจ 4.ตุลาการตุลาการของสภาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 5.ระบบปาร์ตี้ลิสต์ อย่างไรก็ตามเชื่อว่าร่างนี้จะผ่านรัฐสภา พรรคชาติไทยสามารถรับร่างนี้ได้ เพราะบรรจุมลงานของนายบรรหาร ศิลปอาชา เอาไว้กว่า 70%

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ส.ส.ครั้ง พรรคประชาธิปัตย์ กล่าวถึงการที่ ร.ท.กฤเทพ ไสยะจ่าง รองโฆษกพรรคความหวังใหม่ กล่าวหาพรรคประชาธิปัตย์สร้างภาพด้วยการประกาศรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญของ ส.ส.ร. ว่า พรรคได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีกว่าฉบับปัจจุบัน แต่พรรคความหวังใหม่กลับอิมคริมควรวททวนท่าที มีฉะนั้น จะกลายเป็นการไปขัดขวางการปฏิรูปการเมือง เพราะเรื่องสภาปราชญ์เดิมก็ไม่ได้จางหายไปจากขบวนการประชาธิปไตย

นายนพดล ปัทมะ ส.ส.กทท.พรรคเดิวกันกล่าวว่า เรื่องนี้ทุกพรรคควรจะแสดงจุดยืนให้ชัดเจนว่าจะรับหรือไม่รับ ไม่ใช่พรีไวด์หรือแพงกักโดยเฉพาะพรรคแกนนำรัฐบาลที่เวลาหาเสียงตะโกนป่าวว่า ได้เวลาปฏิรูปการเมือง แต่พอถึงเวลาแสดงความชัดเจนกลับไม่กล้า

พล.ท.วินิจ กระจ่างสนธิ แม่ทัพภาคที่ 1 กล่าวว่า ที่มาของวุฒิสมาชิกนั้นน่าจะเป็นรูปแบบที่สามารถคัดเลือกคนที่มีความสามารถเข้ามาทำงานได้โดยมีการกลั่นกรองคือ จะมีคณะกรรมการหรือสมัชชาขึ้นมาเพื่อคัดเลือก จากหลายๆ อาชีพเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกจะดีที่สุด ในขณะที่ตัวแทนจังหวัดที่มาจากการเลือกตั้งมีอยู่แล้วคือ ส.ส.

แม่ทัพภาคที่ 1 ยังเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญมีส่วนที่ดีหลายอย่าง แต่บางจุดก็ต้องการแก้ไข "น่าจะมีการพบกันครั้งทางระหว่างผู้ร่างกับผู้ใช้รัฐธรรมนูญ"

นายไพศาล กุมาลย์วิสัย วุฒิสมาชิกกล่าวว่า แนวโน้มการโหวตเสียงนั้นหากไม่มีการแปรญัตติแก้ไขก็คงมีผลต่อการโหวตแน่นอน โดยหวังว่าจะมีการแก้ไขเรื่องที่มา จำนวนและอำนาจวุฒิสมาชิก นอกจากนั้นยังมีความห่วงใยในประเด็นของศาลด้วยที่ยังไม่มีความชัดเจนพอ

5. ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับการตกเตียงโต้แย้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะนำเสนอประเด็นใหม่ ๆ สะท้อนบทบาทการเป็นเวทีแสดงความคิดเห็น, ไทยโพสต์, 1 สิงหาคม 2540

ธีรยุทธ :

'จิ๋ว' จำนำประเทศ

วิพากษ์มาตรการกู้ไอเอ็มเอฟ
คนรวยสร้างปัญหาคนจนอ่วม
คว่ำร่างรธน. ก่อวิกฤติต้นปี'41

ไทยโพสต์ • "ธีรยุทธ บุญมี" ออกโรงวิพากษ์ผลงานฝีมือในการกอบกู้เศรษฐกิจของพล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นเสมือนการลดราคาประเทศไม่ได้ผล สุดท้ายเอาชาติไปจำนำขอกู้ไอเอ็มเอฟ เรียกร้องให้ผ่าตัดใหญ่การเมืองเศรษฐกิจ ทั้งไวไม่ผ่านร่างรัฐธรรมนูญอาจถึงต้องใช้ประชาธิปไตยพิเศษมีรัฐบาลแห่งชาติมาทำหน้าที่แทน

นายธีรยุทธ บุญมี นักวิชาการ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดการแถลงข่าวในหัวข้อ "วิกฤติการเมืองและทางออก" เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม ระบุว่า ปัญหาเศรษฐกิจฟ้อง訴ได้สร้างความทุกข์ยากเดือดร้อนแก่ประชาชน และทำให้ประเทศดุดอยมากกว่าเหตุการณ์ใดในประวัติศาสตร์ไทยที่ผ่านมา ทั้งนี้โดยคนมีอภิสิทธิ์ทางการเงินกลุ่มหนึ่งเป็นผู้สร้างปัญหา แต่ผู้รับเคราะห์ในการแก้ปัญหา กลับเป็นคนจนทั่วประเทศ

นักวิชาการผู้นี้อธิบายว่า ก่อนปี 2530 ไทยเป็นแหล่งจูงใจการลงทุนจากต่างประเทศ เงินทุนหลังไหลเข้ามามากกว่า 3 ล้านล้านบาท โดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่ได้ประโยชน์จากเงินกู้ต่างประเทศ ดอกเบี้ยต่ำตาม

นโยบายเปิดเสรีการเงินถึง 6-7 แสนล้านบาท โดยไม่ต้องทำอะไรเลย แต่เงินทุนราคาถูกเหล่านี้ได้ทำให้เศรษฐกิจของไทยบิดเบี้ยวผิดทิศทาง รายได้ของชนชั้นกลางถูกปั่นขึ้นมาอย่างไม่มีเหตุผล มีการบริโภคฟุ่มเฟือย สุรกีฬไฟแนนซ์เฟื่องฟูทำกำไรง่าย อสังหาริมทรัพย์ล้นตลาด ตลาดหุ้นขยายตัวเกินเหตุกลายเป็นปัญหาลามไปทั้งระบบ

"จนต้องลดค่าเงินบาท ซึ่งก็คือการลดราคาประเทศไทยเพื่อหวังให้ต่างชาติมาซื้อของลงทุนใหม่ เมื่อไม่ได้ผลก็ต้องขอกู้เงินไอเอ็มเอฟ ซึ่งก็เหมือนการจำนำประเทศไทยเพื่อหาเงินมาแก้วิกฤตินั่นเอง" นายธีรยุทธระบุและว่า สองมาตรการดังกล่าว ผลักภาระให้คนจนอย่างมาก เพราะ

6. ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับการทำประชาพิจารณ์ ลักษณะการนำเสนอตามพัฒนาการและความเคลื่อนไหว และสะท้อนบทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร, มติชน, 27 , มกราคม 2540

‘อมร’ หนักใจคัมภีร์ธน.น้อย ถึงสภาวิจัยฯ-อจ.ร่วมศึกษา

นายอมร รัตนศาสตร์ ประธานคณะกรรมการวิชาการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน กล่าวถึงความคืบหน้าในการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประกอบในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ว่า ในวันที่ ๑๑ มกราคม จะนัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเริ่มงานวางในการรับฟังความคิดเห็นประชาชน ตามแนวทางของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการจัดทำร่าง โดยให้ยึดถือ ๖ เรื่องหลัก คือ ๑.สิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของพลเมือง ๒.การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ และ ๓.สถาบันการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในส่วนการรับฟังความคิดเห็นจะเป็นสองส่วนคือ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนกลางจะเน้นการเสนอความคิดเห็นทางจดหมายและทาง

โทรสารเป็นหลัก โดยส่งผ่านมาที่รัฐสภาได้โดยตรง แต่หากเป็นความคิดเห็นขององค์กรนอกภาครัฐ การได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการชุดของ นาย สวัสดิ์ ธีรวัฒน์ เป็นผู้รับฟังความคิดเห็น

“ที่ราห้วงคือความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับเจตนารมณ์ในการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ครั้งนี้มีเยอะมาก ในจำนวนจดหมายร่วม ๑๐๐ ฉบับที่ส่งมา ยังมีคนถามว่า จะถ่วงน้ำหนักไปไว้ที่ไหน คำตอบที่ชี้ชัดคือว่าคนส่วนมากยังไม่เข้าใจ” นายอมรกล่าว

นายอมร รองบรรณาธิการประธานคณะกรรมการวิชาการและข้อมูล กล่าวว่า จะศึกษาข้อมูลทางด้านวิชาการร่วมกับสภาวิจัยแห่งชาติ และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ๖ เรื่องหลัก คือ ๑.สิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของพลเมือง ๒.การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ ๓.สถาบันการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเมือง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะนำเสนอตามพัฒนาการของเหตุการณ์และความเคลื่อนไหว สะท้อนบทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร, ไทยโพสต์, 11 กรกฎาคม 2540

ส.ส.ร.ป่วนรุมโวย'อุทัย' 'มีชัย'ขู่แก้ม.3บานปลาย

รัฐสภา • การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อแปรญัตติยังเป็นไปอย่างคึกคักในวันวาน

ในมาตรา 33 การคุ้มครองสิทธิของบุคคลและครอบครัวมิให้ถูกละเมิดจากการเผยแพร่ข่าวสาร นส.อุทัยวรรณ คำวงศ์การวงศ์ ส.ส.ร.ภูเก็ต ได้แสดงความไม่พอใจต่อการมาชิกการ ทวงคำสัญญาขอเพิ่มสิทธิของบุคคลในครอบครัวที่จะไม่ถูกลงโทษหรือประทุษร้ายเกินขอบเขต

ต่อมาในการพิจารณา มาตรา 38 สิทธิเสรีภาพ มีการถกเถียงเรื่องสิทธิการคดี ที่ระบุว่า การห้ามเสนอข่าวหรือปิดหนังสือพิมพ์จะกระทำได้นั้นมีคำสั่งศาลเท่านั้น ส.ส.หลายคน เช่น นายอมร วิชาศาสตร์ นายประวิทย์ เจนวิระนนท์ ไม่เห็นด้วยที่จะตัดไป นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานอนุส.ส.ร.ได้เสนอให้หมวด 3 ประเด็นคือ ให้เปลี่ยนแปลงตามที่ ส.ส.ร.ขอแปรญัตติ ให้เป็นตามการมาชิกการ หรือกลับไม่ใช้ต้นร่าง ทำให้บรรดา ส.ส.ร.จับต้นร่าง ทำให้บรรดา ส.ส.ร.จับต้นมาก เมื่อโหวตแล้วมตออกมาให้เป็นไปตามการมาชิกการ นายประวิทย์ขอให้ลงมติใหม่ โดยขอให้โหวตที่ละ 2 ประเด็น แต่นาย

อุทัยยังให้โหวต 3 ประเด็นเช่นเดิมซึ่งมตก็ออกมาตามการมาชิกการ

ภายหลังปิดประชุม บรรดา ส.ส.ร.ได้จับกลุ่มคุยกันวิพากษ์วิจารณ์ว่านายอุทัยทำให้เสียคน นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ยังคงแสดงความรังเกียจต่อการแก้ไขมาตรา 3 ให้อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน โดยระบุว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับเขียนให้ "มาจาก" ปวงชนทั้งสิ้น นอกความหมายว่าอำนาจที่พระมหากษัตริย์ใช้นั้นมาจากประชาชน ส.ส.ร.ที่ขอแปรญัตติต้องการอะไรเป็นสิทธิหรือไม่ ถ้ามีก็ให้บอกกันตรงๆ

นายมีชัยกล่าวว่า มีฉบับเดียวปี 2518 ใช้คำว่าเป็นของ ซึ่งเกิดจากนักวิชาการร้อนวิชา ผ่ากเดือน ส.ส.ร.คิดว่าหากเห็นไม่เหมาะสมก็สามารถจะนำมามาพิจารณาปรับปรุงใหม่ได้ อุทัยก็ว่าคนที่ต้องการให้เปลี่ยนแปลงทำไม บางครั้งก็ยกคำที่สำคัญเช่นคำว่าอิมกันเป็นเจ้าของต่างกัน แต่คำพูดคำเดียวก็ของต่างกัน แต่คำพูดคำเดียวก็ทำให้คนสับสนตายได้อยากให้กลับไปคิดให้ดีๆ หากคงคำเดิมแล้วจะไม่เป็นประชาธิปไตยประเทศชาติสมบูรณ์หรือ

สภา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8. ตัวอย่างเนื้อหาที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับความรู้ในระบบประชาธิปไตย การปฏิรูปการเมืองและรัฐธรรมนูญ ลักษณะวรรณคดีและย้ำเน้นถึงความสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ สะท้อนบทบาทการเป็นผู้ให้แนวคิด ปลุกจิตสำนึกและวรรณคดี, ข่าวสด, 27 กันยายน 2540

กระแสทาง "สังคม" กับรัฐธรรมนูญ "ใหม่"

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับสภาร่างรัฐธรรมนูญได้นำถึงบาทก้าวที่สำคัญเป็นอย่างสูงในวันที่ 27 กันยายน

เป็นบทก้าวที่สมาชิกแห่งรัฐสภาจะยอมรับหรือว่าจะปฏิเสธ ความน่าสนใจเป็นอย่างสูงได้อยู่ที่ว่าสมาชิกสภาทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา จะรับหรือว่าจะไม่ยอมรับต่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับสภาร่างรัฐธรรมนูญ ประการเดียว หากที่สำคัญยิ่งขึ้นอยู่กับว่าภาวการณ์นี้จะเกิดสถานการณ์อะไรก็ตามมา

มีความเรื่อร้อนข้างสูงว่าทุกอย่างจะดำเนินไปตามคำมั่นสัญญา โดยเฉพาะเมื่อ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ในฐานะผู้นำรัฐบาลประกาศรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แนวโน้มและความเป็นไปได้ที่ร่างรัฐธรรมนูญจะผ่านความเห็นชอบประกาศและบังคับใช้ก็มีสูงเป็นอย่างสูงยิ่ง

แต่กระนั้น ความหนาวระแวง ความไม่เชื่อมั่น ว่า พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธและคณะจะไม่ปฏิบัติตามถ้อยคำที่ประกาศก็ยังมีเกิดขึ้นและดำรงอยู่

ณ จุดนี้เองที่นำไปสู่การเรียกร้องให้มีการแสดงพลังออกมาอีกครั้งหนึ่ง

ถิ แม้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับสภาร่างรัฐธรรมนูญจะมีพื้นฐานมาจากกระแสเรียกร้องต้องการให้ปฏิรูปการเมือง แต่ก็มิได้หมายความว่าสามารถประละความ

สำนึกได้อย่างง่ายดาย ต้องยอมรับว่า ร.ต.ฉลาด วรฉัตร เป็นคนสำคัญที่จุดประกายปฏิรูปการเมืองขึ้นอย่างจริงจัง

แม้ว่ารัฐบาลในขณะนั้นคือ รัฐบาลของ นายชวน หลีกภัย จะจะต้องช้ชื่เรียกชื่อที่ ร.ต.ฉลาด วรฉัตร จุดประกายด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คทป.) ขึ้น แต่กระแสดังกล่าวต้องการปฏิรูปการเมืองก็มีอาชว์มอดคงได้รายงานของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คทป.) ทรงความหมายเป็นอย่างสูงในทางความคิด สะท้อน นายบรรหาร ศิลปอาชา. นำไปสานต่อ

กระทั่งมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้จัดตั้ง "สภาร่างรัฐธรรมนูญ" ขึ้นในที่สุด

ถิ ภาวร่างรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นจากเงื่อนไขการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยสมาชิกรัฐสภาจึงเป็นแนวคิดโดยตรงของระบบรัฐสภาในปัจจุบัน

ไม่เพียงแต่สมาชิกรัฐสภาจะกลั่นกรองสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เท่านั้น หากเมื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ก็จะต้องผ่านการยอมรับจากสมาชิกวุฒิสภาด้วยก่อน จึงจะประกาศและบังคับใช้ได้

ที่มีการสรุปว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นเสมือนลูกของสมาชิกรัฐสภา จึงถูกต้องเป็นอยู่อยู่ดี แต่นั่นก็มิได้หมายความว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญจะดำเนินการไปตามความต้องการของสมาชิกวุฒิสภาอย่างเฉื่อยๆ

เนื่องจากสภาร่างรัฐธรรมนูญมีภาระหน้าที่ในการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปฏิรูปการเมือง

เป็นการปฏิรูปการเมืองโดยมี "นักการเมือง" เป็นเป้าหมายที่สำคัญ

ถิ เนื่องจาก "นักการเมือง" ตกเป็นเป้าหมายของการปฏิรูปการเมือง และ "นักการเมือง" ที่เป็นเป้าหมายก็มีบทบาทเป็นอย่างมากอยู่ในรัฐสภา

และเนื่องจากความต้องการในการปฏิรูปการเมืองมิได้เป็นเรื่องของสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น หากแต่ยังเป็นความเรียกร้องต้องการร่วมของประชาชนในวงกว้างๆ การเคลื่อนไหวเพื่อผลักดันในเรื่องนี้จึงเกิดขึ้น

เป็นกระแสที่เกิดขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภายอมรับต่อร่างรัฐธรรมนูญเป็นเงื่อนไขและปัจจัยนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองในอนาคตอันใกล้

หากไม่มีการเคลื่อนไหว หากไม่มีการแสดงเจตจำนงนี้ออกมากระทั้งกลายเป็นกระแสและความเรียกร้องต้องการในทางสังคม ก็ยากที่จะทำให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะผ่านการยอมรับได้

ที่สำคัญก็คือ อาศัยรัฐธรรมนูญไปก่อการเปลี่ยนแปลงอย่างสันติและสร้างสรรค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. ตัวอย่างเนื้อหาที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับความรู้ในระบบประชาธิปไตย การปฏิรูปการเมืองและรัฐธรรมนูญ ลักษณะอธิบายความโดยให้สาระความรู้ สะท้อนบทบาทการเป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน, ไทยโพสต์, 11 เมษายน 2540

การแยกอำนาจบริหาร และอำนาจนิติบัญญัติออกจากกัน

อัมมาร สยามวาลา

ตอนที่ 1

ในปัจจุบัน มีกระแสความคิดที่จะให้มีการปฏิรูประบบการเมืองอันมีต้นตอมาจากความไม่พอใจในระบบที่มีอยู่ แนวทางในการแก้ไขนั้นอยู่หลายแนวทาง แนวทางของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตยเป็นเพียงหนึ่งในหลายแนวทางที่เสนอกันอยู่ อีกแนวทางหนึ่งที่มีผู้เสนอทุกครั้งคือการร่างรัฐธรรมนูญกัน ก็คือ ให้แยกอำนาจบริหารและอำนาจนิติบัญญัติออกจากกันในการพิจารณาคนครั้งเดียว ศาลตรวจวินิจฉัย อันนี้ สมควรที่จะได้แปรแนวทางนี้ให้ทันสมัยบริบูรณ์มากขึ้น

เนื่องจากทำการแยกอำนาจกันดังกล่าวนี้มักจะถูกเสนอให้เป็นทางออกสำหรับปัญหาการปกครองระบอบการเมืองไทย ประชาชนโดยทั่วไปจึงควรจะคุ้นเคยบ้างก็เพราะได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะเช่นว่านี้แล้ว ก็จะมีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบอบการเมืองและต่อสังคมเศรษฐกิจของไทยอย่างไม่ต้องสงสัย

โครงสร้าง
สายความกับทิศของมีระบบที่มีการแยกอำนาจ

สรุปอย่างง่าย ๆ ที่สุด ในการแยกอำนาจการปกครองส่วนนิติบัญญัติออกจากส่วนบริหาร ฝ่ายบริหารนั้น ซึ่ง ค.ส.ช.นั้นเสนอให้เป็นคณะมีจำนวน 20 คน) จะต้องไม่มาจากการเลือกตั้งโดยผ่านสภาผู้แทนราษฎรอย่างในปัจจุบัน แต่จะต้องได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนส่วนฝ่ายนิติบัญญัติก็จะได้รับเลือกโดยตรงจากประชาชนเหมือนเดิม (อาจมีการแบ่งเขตเลือกตั้งแตกต่างไปจากปัจจุบันบ้าง แต่ก็เป็นประเด็นอีกเรื่อง) ในเมื่อฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารต่างก็จะมีที่มาจากประชาชนโดยตรง ก็จะเกิดความ

ตารางที่ 1 ข้อแตกต่างของโครงสร้างระบบการเมืองต่างๆ

ระบบ	ระบบ 1 (ปัจจุบัน)	ระบบ 2 (เสนอ)	ระบบ 3 (เสนอ)
ฝ่ายนิติบัญญัติ	สภาผู้แทนราษฎร มี 350 คน ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 250 คน และสมาชิกวุฒิสภา 100 คน	สภาผู้แทนราษฎร มี 200 คน ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 100 คน และสมาชิกวุฒิสภา 100 คน	สภาผู้แทนราษฎร มี 200 คน ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 100 คน และสมาชิกวุฒิสภา 100 คน
ฝ่ายบริหาร	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
การขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสัตยาปด	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี

เป็นอยู่ทุกวันนี้ แทนที่จะเป็นไปตาม... ได้สองแบบ แบบแรกคือแบบของอึ้ง... ก็ตาม ในที่สุดแล้ว ฝ่ายบริหารจะมี

10. ตัวอย่างบทความที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับประสิทธิภาพทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ลักษณะกระตุ่นเตือนผู้รับสารให้ตระหนักถึงความสำคัญของประสิทธิภาพทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน สะท้อนบทบาทการเป็นผู้ให้แนวคิด

ปลุกจิตสำนึกและรณรงค์, มติชน, 24 มกราคม 2540

ประชาชน ต้องร่วมร่าง รธน.

นายคณิน บุญสุวรรณ โฆษกคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แถลงเมื่อวันที่ 21 มกราคม ว่า ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดประเด็นการร่างให้อยู่ใน 3 กลุ่ม หรือ 3 ประเด็นหลักๆ ดังนี้

1. สถานภาพสิทธิที่เกี่ยวกับพลเมือง แนวนโยบายแห่งรัฐและการกระจายอำนาจ 2. การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ การเมืองศรัทธาตรวจสอบต่างๆ เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง ฯลฯ 3. องค์การทางการเมือง เช่น รัฐสภา คณะรัฐมนตรี

ในการออกร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ สภาร่างรัฐธรรมนูญได้หารือกันแล้วว่า จะไม่นำรัฐธรรมนูญฉบับเดิมมาเป็นแบบทาบหรือเป็นตุ๊กตา หากแต่จะทำขึ้นมาใหม่ โดยจะคำนึงถึงความเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ ใน 3 ประเด็นใหญ่ๆ ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้นี้ ประชาชนจะต้องช่วยกันพูดหรือเขียนว่าสภาพของปัญหาเป็นอย่างไร จะแก้ไขระงับเหตุด้วยวิธีการอย่างไร

ช่องทางที่ประชาชนจะพูดหรือเขียนนั้น คณะกรรมการรับฟังความเห็นที่ประชาชนและประชาพิจารณ์และคณะกรรมการวิสามัญรับฟังความเห็นประชาชนและประชาสัมพันธ์ประจำจังหวัด ละ คณะกรรมการ ซึ่งมี ๓๓.๖ จังหวัดนี้เป็นประธานคงจะกำหนดและดำเนินการในเร็วๆ นี้

ผมเชื่อว่าในราว ๓-๖ เดือนข้างหน้านี้ กระบวนการค้นคว้าของประชาชนที่เข้าร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญจะขึ้นสูงอย่างน่าทึ่ง

กระแสนี้ต่างจากความคิดเห็นของประชาชนในเทศกาลรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของนักการเมือง

ความคิดเห็นของประชาชนช่วงพรรคการเมืองหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสื่อสารมาจนทุกขณะนั่งดำรงงานข่าวอย่างเกาะติดและละเอียดเป็นปกติของประชาชนคอยตบตีรับฟังว่าผู้สมัครพรรคการเมืองหาเสียงด้วยนโยบายใด จะแก้ปัญหาได้อย่างไร

การมาฟังคำปราศรัยที่ดูถูกเหยียดหยามโดยผู้สมัครและพรรคการเมืองโดยสมัครรับตั้งอำนาจและความแค้นเคืองที่มีข่าวให้อั้วรับประหารนั้นมันยังได้ใจกันหนึ่งคือคิดนึกกันบ้านอีกด้วย

เมื่อถึงวันเลือกตั้ง ประชาชนหย่อนนัยวลและแนบมือใด สิทธิของเรามีส่วนร่วมทางการเมืองกับบุคคลถึงขั้นที่ เพราะรับแต่นั้น นักการเมืองจะได้ใจกันเลือกตั้งจะถือสิทธิขาดไปดำเนินการทางการเมืองตามอำเภอใจบ้างใจดีของและขึ้นต่อคนตีพรรค

แต่การแสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญที่ถ้อยคำเป็นกระตุนกระตือรือร้นไม่มีจะเกณฑ์ แต่จะเกิดขึ้นด้วยความยินยอมพร้อมใจของประชาชนโดยตระหนักว่า ความเห็นที่สะท้อนออกไปจะถูก

ส.ร.นำไปใช้บังคับในการออกของรัฐธรรมนูญ ผู้มีสิทธิให้ไปจากสภาร่างรัฐธรรมนูญจะต้องยอมรับฟังความเห็นประชาชนแล้ว สภาร่างรัฐธรรมนูญจึงมีหน้าที่ที่จะไปถามผู้ร้องการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะเรื่องรัฐธรรมนูญให้ประชาชนเลือกด้วย

การกระทำที่เป็นของคณะกรรมการร่าง ๓ คณะ คณะกรรมการวิชาการฯ ประจำจังหวัดที่จะจัดกัน การแต่งตั้งของประชาชนที่วางแผนที่วางในสิทธิและเสรีภาพของพลเมือง รวมไปถึงเมือง เขตพื้นที่บ้านเมืองหรือรัฐมือง ให้อำนาจการปกครองที่ดี มีความเสมอภาค มีความจริงใจและเสียสละเพื่อส่วนรวมอย่างแท้จริงโดยพลพรรคประชาชนที่ต่างก็วางใจ แต่ก็เหลือคสงาคัญที่สุด

ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับของนักเขียน นัก

ให้ใช้ทำไปเรื่อยๆ เหนื่อยให้ทำ

มีหลายคนที่แสดงความคิดเห็นว่า รัฐธรรมนูญที่หลัง ๓๐ เดือนต่อ 7 เดือนนี้ จะร่างเสร็จก็ยากเกินพอหรือ หมดหวังไม่ได้หวังเรื่องร่างรัฐธรรมนูญให้ทัน เพราะ ส.ร.สามารถจะประชุมกันอยู่จนค่อนขงชนิด

หาญทุ่มเทกันได้เพื่อให้ทันกับเวลาที่เหลือ ก็ได้แต่หวังจะประชุมกับ 7 วัน ตั้งแต่เข้าขั้นคำก็กระทำได้

สิ่งที่จะต้องทำคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่แล้วผู้จัดทำรัฐธรรมนูญต้องยอมรับว่า ได้เข้ามีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กระทำไม่ได้หรือไม่

การให้ประชาชนแสดงออกเช่นนี้ยังไม่เคยปรากฏมาก่อน การถือครั้งนี้จึงเป็นบททดสอบพลังแห่งสติปัญญาและ توانุญอันของประชาชนว่ามีมากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อประชาชนเข้าใจกระบวนการออกร่างรัฐธรรมนูญภาคภูมิใจที่สิทธิแห่งการเป็นเจ้าของประเทศด้วยตนเอง ได้รับการตอบสนองด้วยการปฏิบัติมีขั้นต่ำสุดลดข้านักการเมืองทั้งหลายกระทำมา ถึงตอนนั้นรัฐสภาจึงไม่กล้าจะฝืนกระแสความต้องการของประชาชน

มีทาสคือทำให้ความเห็นชอบกับรัฐธรรมนูญที่ร่างใหม่นับนี้ ตรงกันข้ามหากประชาชนไม่มีอิธิถึงซึ่งชอบ ไม่สนใจ

จนมาถึงรัฐสภาว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่ฟังความเห็นประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไม่ได้เรื่อง ถึงตอนนั้นคงไม่มีใครพูดได้ว่ารัฐธรรมนูญของสภาร่างฯ จะถูกรัฐสภาว่ากล่าวสภา

บุญเลิศ ช่างใหญ่

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

11. ตัวอย่างเนื้อหาที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับจุดยืนและท่าทีของฝ่ายต่าง ๆ ต่อร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะตีความ วิเคราะห์ และคาดการณ์สภาพเหตุการณ์และเนื้อหาข่าวรัฐธรรมนูญ สะท้อนบทบาทการเป็นผู้ให้แนวคิด ปลุกจิตสำนึกและรณรงค์, ไทยรัฐ, 4 กันยายน 2540

ไทยรัฐ
วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2540

อย่าเลือกทางอันตราย

ฝ่ายที่คัดค้านร่างรัฐธรรมนูญ มีข้อเสนอให้รัฐสภาตั้งคณะกรรมการก่อนลงมติให้รัฐสภาพิจารณาว่าร่างใหม่จัดต่อมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญปัจจุบันหรือไม่ หรือไม่ก็ให้รัฐสภาคว่ำร่างรัฐธรรมนูญเสีย เพื่อจะไปจัดทำด้วยการออกเสียงประชามติ ล่าสุดให้สภาฯ ๒๒ ใหม่ เพื่อให้รัฐสภาแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญได้

การตั้งคณะกรรมการการศึกษา ก่อนลงมติว่าจะรับหรือไม่รับ ทำให้เกิดเงื่อนงำเวลาออกไปทำนั้น เพราะไม่ว่ารัฐสภาไม่เอาแก้ไขจุดไหนเห็นด้วยอยู่ดี ส่วนการที่ความว่าร่างรัฐธรรมนูญใหม่จัดต่อมาตรา ๒๒ โดยอ้างว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ละบอนประชานิยมอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบรัฐ เป็นเรื่องที่ไม่ดีทุกคน เพราะไม่มีข้อกล่าวใดที่แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงทั้งสองอย่าง จึงไม่มีอะไรที่จะต้องกลัว

สมาชิกวุฒิสภาบางคนที่คัดค้านร่างรัฐธรรมนูญจึงหันไปใช้กลยุทธ์ใหม่เสนอให้สภาฯ ๒๒ ของรัฐธรรมนูญปัจจุบัน เพื่อเปิดทางให้รัฐสภาแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญใหม่ได้ ทั้งนี้ผู้ที่คัดค้านบางกลุ่มยอมรับว่าร่างรัฐธรรมนูญใหม่มีสัดส่วนที่ ๑๑ มีส่วนแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๑

ถ้าหากเสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ คือถือว่าเป็นการเลือกเดินแนวทางอันตราย เพราะอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและการประชันหน้าโดยไม่ใช่ในระหว่างคนไทยด้วยกัน ในขณะที่บ้านเมืองกำลังเผชิญหน้ากับวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจที่รุนแรงที่สุดในรอบหลายทศวรรษ แม้แต่ นายกรัฐมนตรีก็หันมาพิจารณาแก้ไขมาตรา ๒๒ อาจทำให้เจ้าใจใกล้กันได้

ในด้านเทคนิคของการบัญญัติกฎหมาย นายสุชาติ ตีฆะเกษม ประธานสภาของรัฐธรรมนูญ ตั้งข้อวิจารณ์แก้ไขมาตรา ๒๒ ในขณะที่ยังมีการตั้งคำถามว่ารัฐธรรมนูญใหม่ในน้ำจะทำได้ เพราะเป็นการเสนอผู้คิดข้อเสนอผู้คิด ส่วนในทางปฏิบัติจะเปิดทางให้มีการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญครั้งใหญ่เพราะไม่มีทางที่จะทำได้จนทุกกลุ่มพอใจเสียหรือ ไม่ว่าจะเขียนอย่างไรก็ตามก็

ถ้าเปิดทางให้แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญได้ ฝ่ายมหาโอบอ้อมของแก้ไขส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะกระทบต่ออำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ อำนาจอธิปไตย อำนาจการบริหารส่วนตำบล คณะผู้พิพากษา อาจแก้ไขเรื่องศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ ส่วน ส.ส. และพรรคการเมือง มีหลายประเด็นที่ต้องการแก้ไข

เริ่มตั้งแต่การห้าม ส.ส. เป็นรัฐมนตรีในเวลาเดียวกัน ระบบการเลือกตั้งแบบใหม่ การให้คณะกรรมการการเลือกตั้งอำนาจชี้ขาดการทุจริตในการเลือกตั้ง การถอดถอนและดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น ในที่สุดอาจมีผลเท่ากับกลับไปใช้รัฐธรรมนูญปัจจุบัน เป็นการอนุรักษ์ระบบบ้านนาเอาไว้อย่างหนึ่งนั่นแหละ คดีการปฏิรูปการเมืองไปได้ คนไทยต้องการอย่างนั้นหรือ

มหาวิทยาลัย
รณมหาวิทยาลัย

12. ตัวอย่างเนื้อหาที่นำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับจุดยืนและท่าทีของฝ่ายต่าง ๆ ต่อร่างรัฐธรรมนูญ ลักษณะให้แนวคิดและทัศนะอย่างหลากหลายต่อจุดยืนและท่าทีของกลุ่มต่าง ๆ ต่อเนื้อหารัฐธรรมนูญ สะท้อนบทบาทการให้แนวคิด ปลุกจิตสำนึกและรณรงค์, ไทยรัฐ, 3 กันยายน 2540

ความผิดของรัฐธรรมนูญ

อันตพจน์จะโทษในสี่ส่วน จุดสังเกตสำคัญหนทางจะประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อปฏิรูประบบการเมืองไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นต้นเหตุของความเสียหายของส่วนวินาศและระบบเศรษฐกิจ ให้เป็นระบบการเมืองที่ "เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม" ในการควบคุมกิจการเมือง เหมือนประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ

คนที่คัดค้านร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนอย่างรุนแรงและหนักหน่วงก็คือ นายสนาะ เพื่อนของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เกษชาธิการพรรคความหวังใหม่ ถึงขนาดเอาชีวิตเป็นเดิมพัน

คดีความคดีอาชญากรรม ท่าน มท. มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีกระทรวงมหาดไทยฉบับใหม่ นายสนาะศักดิ์ บุรณีย์ อดีตนายกรัฐมนตรี เป็นชาวสงขลาที่ร่วมคดีฟ้องโทษคดีความร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ที่ผิดวินัยผิดกติกาคือ คดีคดีไปกบที่เอาใจไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่คณะกรรมกรร่างรัฐธรรมนูญก็เผยแพร่ เพื่อให้ความเห็นของประชาชนว่า สนใจหรือไม่สนใจร่างรัฐธรรมนูญ คุณสนาะก็แสดงอาการไม่พอใจว่าทำให้สับสนชัดเจน ทำให้เสียคน

ที่เอาใจโดยข้อเท็จจริงแล้ว ระบบประชาธิปไตยคือระบบที่เปิดให้มีการจัดแข่งขันหาความดี แล้วคัดเลือกลงไปคนดีจึงมาก ซึ่งสิ่งนี้ถ้าจะคิดจะคิดแต่รับ แล้วไม่ทำให้เสียคน ไม่ให้การขมกลืนมาต่อหน้าต่อตาต่อหน้าต่อหน้าต่อหน้า

อย่างนี้ เขาไม่รับว่าประชาธิปไตยหรือครับ

สิ่งอื่นที่ คณบดีเข้าใจ คุณบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรคชาติไทย

ลม เปลี่ยนทิศ

กฎหมายใหม่

ประเทศไทย

อย่างคุณซึ่งว่า ทำไมคงมีที่อุดมบรรหารเป็นนายกรัฐมนตรี ถ้าคิดดีเขาไม่ยอมแต่สิ่งใด คุณสนาะ เพื่อนของ ซึ่งเป็นเลขาธิการพรรค เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เรื่องที่คุณสนาะแสดงความคิดเห็นว่าแก้ปัญหานี้ได้มีอยู่ 2 เรื่อง เรื่องแรกที่ว่า ส.ส.และส.ช. ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้มีสภาพเหมือนกับไม่มี ไม่ให้โอกาสแก้ไขกฎหมายที่ขัดแย้งกัน

เรื่องที่สอง ส.ส. ไม่ให้ร่างแก้ไข แต่เป็นประชาชนที่คิดหาแนวทางการคัดค้าน ก็ขอทราบว่า ข้อความร่างรัฐธรรมนูญที่กล่าวมาอย่างนี้ คือให้รัฐสภาแก้ไข "รับ" เรื่อง "ไม่รับ" โดยที่แก้ไข รัฐสภาชุดก่อนและสภาชุดต่อมาชุดก่อนแก้ไขก็ดูเฉพาะร่วมด้วยก็หมดละ เป็นที่น่าทึ่ง ไม่ไป ส.ส.

เรื่องที่สอง ที่ คุณสนาะ ประกาศชัดเจนว่า หากไม่แก้ไขก็จะไม่ยอมรับถึง มีนาคม ๖๐๔ และมาตรา ๖๐๗ ต่อมาทางไปอย่างไร เดิมขณะกำลังให้ถึง มีนาคม ๖๐๔ จะแก้ไขข้อ ๕ ส.ส.ไม่ยอมกว่า ๔ ใน ๔ หรือประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งใน ๖๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา ให้ยุติกฎหมายนี้ตั้งออกจนบุคคลตามมาตรา ๖๐๖ ออกจากตำแหน่งได้

ตามมาตรา ๖๐๗ ซึ่งกำหนดว่า การลงมติออกนอกสภาออกจากรัฐมนตรีจะใช้วิธีลงคะแนนลับ และต้องใช้เสียง ๓ ใน ๕

การร้องขอตามมาตรา ๖๐๔ นี้ ร่างรัฐธรรมนูญที่แก้แล้ว จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ประเด็นรัฐธรรมนูญว่าด้วย "การป้องกันและปราบปรามการทุจริต" ซึ่งผู้ร้องขอจะต้อง "ระบุงการเกิดเป็นข้อเท็จจริง" เช่นทุจริตในบริบทของการประมุข มีมติว่า ไม่ให้ร้องจนที่ผู้คัดค้าน

และ บุคคลตามมาตรา ๖๐๖ ก็ไม่ใช่คนธรรมดา แต่เป็นบุคคลที่มีอำนาจปกครองบริหารประเทศ ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี-รัฐมนตรี-ส.ส.-วุฒิสมาชิก-ประธานสภาผู้แทนราษฎร-ประธานสภาผู้แทนราษฎรสูงสุด หรืออัยการสูงสุด

บุคคลเหล่านี้ มาตรา ๖๐๖ บัญญัติว่า "ผู้ใดมีพฤติการณ์ว่าประพฤติผิด ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดต่อหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดค้นบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทุจริตการใช้อำนาจถอดถอนผู้ยื่นข้อร้องขอจากตำแหน่งได้"

การถอดถอนนี้ใช้ข้อกฎหมายมาตรา ๖๐๔ และ ๖๐๗ ที่คุณสนาะคัดค้านนั้นแน่นอนครับ

กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ปัญหาของประเทศไทย ที่ขอบข่ายทั้งหมดมีการปฏิรูป ไม่ให้เพราะการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดจากบุคคลเหล่านี้หรือครับ

แล้วการเอาคนเหล่านี้ คนที่โกงชาติโกงแผ่นดินออกจากตำแหน่ง มันเป็นการแก้ปัญหานี้ของร่างรัฐธรรมนูญ จนยอมรับไม่ได้จริงๆหรือ."

"ลม เปลี่ยนทิศ"

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอรพินท์ ตรีอมรเลิศ เกิดเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2510 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิต เอกภาษาอังกฤษ จาก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2531 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ. 2539 ปัจจุบันทำงานเป็นผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อ ที่บริษัท เอเชียนูคส์ จำกัด



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย